

Bijlage 6 PRODUCTOMSCHRIJVING - ERNSTIGE DYSLEXIEZORG

Omschrijving

Een jeugdige met dyslexie heeft een hardnekkige leerstoornis met een neurobiologische basis, gekenmerkt door ernstige problemen met het vlot en accuraat lezen en spellen. Het staat los van intelligentie en is deels erfelijk. Het probleem is hardnekkig en blijft bestaan ondanks intensieve extra hulp. Het is een verwerkingsprobleem in de hersenen, geen visueel probleem. De jeugdige heeft moeite met het koppelen van letters aan klanken (decoderen) en automatisering. Dyslexie veroorzaakt aanzienlijke belemmeringen in de schoolprestaties en het dagelijkse functioneren. De zorg voor jeugdigen in de leeftijd van de basisschool (groep 3 t/m 8) met ernstige dyslexie valt onder de Jeugdwet.

Een aanvraag voor vergoede dyslexiezorg wordt door de school van de jeugdige in het primair onderwijs gedaan wanneer zij een vermoeden van ernstige dyslexie heeft. De aanvraag wordt gecontroleerd en beoordeeld door de poortwachter vergoede dyslexiezorg binnen het Onderwijscollectief Voorne-Putten Rozenburg.

Producten

Binnen dyslexiezorg onderscheiden we twee producten:

- A) Diagnostiek ernstige dyslexie
- B) Behandeling ernstige dyslexie

A. Diagnostiek ernstige dyslexie

Vaststellen van ernstige dyslexie en het in kaart brengen van belemmerende en beschermende factoren. Hierdoor ontstaat een individueel profiel aan de hand waarvan bij de diagnose ernstige dyslexie een passend behandelplan wordt opgesteld.

Doelgroep

Jeugdigen in de basisschoolleeftijd (groep 3 t/m groep 8) met het vermoeden van ernstige dyslexie.

Kenmerken

De hulp bestaat uit:

- probleemverheldering: uitzoeken waarom de jeugdige niet adequaat heeft geprofiteerd van (passend) onderwijs, welke factoren hierbij een rol spelen of hebben gespeeld en welke belemmeringen de jeugdige ervaart
- signalering: inzicht geven in de aard van de klachten van de jeugdige en in factoren die een rol spelen in het ontstaan of in stand houden hiervan
- classificerende diagnostiek: vaststellen van ernstige dyslexie aan de hand van de criteria voor ernst, hardnekkigheid en specificiteit van de lees- en spellingsproblemen
- verdiepende diagnostiek: in kaart brengen van belemmerende en beschermende factoren die een rol spelen bij het ontstaan en in stand houden van de problematiek. Hierbij is ook aandacht voor de aanwezigheid van mogelijk comorbide stoornissen
- opstellen en bespreken van vervolgstappen: antwoord geven op de hulpvraag en komen tot op het individu toegesneden handelingsadviezen
- begeleiden naar passend onderwijs als dyslexie behandeling niet geïndiceerd is: geven van tot op het individu toegesneden handelingsadviezen aan (passend) onderwijs
- begeleiden naar behandeling als dit geïndiceerd is: geven van concrete aanknopingspunten voor de wijze en doelen van een gepersonaliseerd behandeltraject volgens de laatste versie van het Protocol Dyslexie Diagnose & Behandeling

Vaardigheden

Voor een goede uitvoering van de diagnostiek is een goede klinisch diagnostische bekwaamheid vereist. Daarnaast is het van belang kennis te hebben van:

- etiologie van dyslexie
- aangedane en bedreigde psychische functiegebieden (cognitief, gedrag en affectief)
- impact van de belemmeringen op het functioneren van de jeugdige en het systeem

- frequent samen voorkomende ontwikkelingsstoornissen of -problemen (zoals ADHD en andere gedragsstoornissen en taalontwikkelingsstoornissen)
- cultuurspecifieke aspecten en meertaligheid
- de sociale kaart van de jeugdhulp en samenwerking met ketenpartners

B. Behandeling ernstige dyslexie

Dyslexiebehandeling is gericht op het verbeteren van technisch lezen en spellen tot een passend niveau, afgestemd op leeftijd, schoolniveau of beroepsperspectief. Inclusief psycho-educatie ter vergroting van kennis, acceptatie en motivatie. Het zorgplan is afgestemd op de individuele behoeften en vermindert belemmeringen in het dagelijks functioneren.

Doelgroep

Jeugdigen in de basisschoolleeftijd (groep 3 t/m groep 8) met de diagnose ernstige dyslexie.

Kenmerken

De behandeling

- gaat uit van een specifiek probleem met technisch lezen/spellen van woorden
- gaat uit van een specifiek taalverwerkingsprobleem, veelal fonologisch van aard
- richt zich op lezen en spellen afzonderlijk en geïntegreerd
- richt zich op gekoppelde verwerking van spraakklanken en letters/woorden
- gebruikt specialistische leestraining in de vorm van tijdsgecontroleerde visuele woordherkenning
- bestaat uit inhoudelijke modules die planmatig en systematisch zijn opgebouwd
- is in principe hetzelfde voor iedereen met aandacht voor individuele kenmerken
- is geïmplementeerd in een programma dat vrijwel altijd computerondersteund zal worden aangeboden
- gaat uit van de kenmerken en richtlijnen, inhoudelijke onderdelen, methodische principes, opbouw en vorm omschreven in de laatste versie van het Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling

Vaardigheden

Voor een goede uitvoering van de behandeling is een klinisch therapeutische bekwaamheid vereist. Daarnaast is het van belang kennis te hebben van:

- etiologie van dyslexie
- de ontwikkeling van lees- en spellingvaardigheid
- aangedane en bedreigde psychische functiegebieden (cognitief, gedrag en affectief)
- impact van de belemmeringen op het functioneren van de jeugdige en zijn systeem
- frequent samen voorkomende ontwikkelingsstoornissen of -problemen (zoals ADHD en andere gedragsstoornissen en taalontwikkelingsstoornissen)
- cultuurspecifieke aspecten en meertaligheid, sensitiviteit voor culturele diversiteit
- de behandeling van dyslexie en van aanpalende ontwikkelingsproblemen, waaronder therapeutische kwaliteiten met betrekking tot problemen op het vlak van angst, zelfbeeld, motivatie, aandacht, zelfregulatie en gedrag
- het vertalen van de behandelrespons in termen van impact op de diagnostische conclusies
- analyse van en de interactie met de systeemfactoren (gezin, school)
- de sociale kaart van de jeugdhulp, kennis van het onderwijszorgcontinuüm en samenwerking met ketenpartners.

De behandelaar dient het behandelplan vorm te geven binnen het systeem waar de jeugdige zich in bevindt, het behandelplan continu te evalueren en aan te passen waar nodig.

Afbakening

- Dyslexiezorg als onderdeel van de zorgplicht van gemeenten krachtens de Jeugdwet volgt het stepped care model en komt pas aan de orde wanneer alle vormen van minder intensieve

interventies ontoereikend zijn gebleken. De door de gemeente vergoede dyslexiezorg valt buiten de competenties en de werkingssfeer van het passend onderwijs.

- Werkzaamheden van de poortwachter vergoede dyslexiezorg vallen niet onder diagnostiek of behandeling van ernstige dyslexie
- Dyscalculie valt niet onder diagnostiek of behandeling van ernstige dyslexie
- De opschaling naar dyslexiezorg als onderdeel van de zorgplicht van gemeenten krachtens de Jeugdwet, volgt zodoende het stepped care model en komt pas dan aan de orde wanneer alle vormen van minder intensieve behandelingsinterventies ontoereikend zijn gebleken. Het betreft dan specialistische zorg die buiten de competenties en de werkingssfeer valt van het passend onderwijs.